

22. 3. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

O trestnosti stáčení tachometrů

Při koupi ojetého vozidla je jedním ze stěžejních údajů, které potenciálního kupce zajímají na předním místě, počet najetých kilometrů. Ten by měl dle zažitých obecných představ odpovídat na otázku, jak moc bylo vozidlo používáno, na kolik jej bude možné ještě využít v budoucnu a jaké budou předpokládané náklady na jeho údržbu. Je ale bohužel všeobecně známým faktem, že poměrně často dochází k manipulaci s počítadlem najetých kilometrů, a to za účelem zvýšení prodejní ceny daného vozidla. Jak s takový jednáním bojovat?

Současná situace a judikatura

V České republice má dle některých údajů jezdit snad až polovina automobilů s upraveným počítadlem ujetých kilometrů,[1] lidově řečeno se stočeným tachometrem. To s sebou přináší kromě nadhodnocení ceny těchto vozidel při prodeji samozřejmě také bezpečnostní rizika a taktéž zvýšené náklady na jejich provoz. Některé odhalené případy totiž ukazují na to, že se údaje na počítadle ujetých kilometrů od skutečnosti mnohdy liší i o desítky až stovky tisíc kilometrů.[2] Hlavním motivem úpravy počítadla kilometrů je samozřejmě prodej vozidla za vyšší cenu, když kupující tomuto údaji přiřkládají někdy až přílišný význam. Ve spojitosti se stářím vozu a jeho vizuálním stavem se totiž jedná o ta nejzřejmější kritéria k hodnocení kvality kupované ojetiny. Ročně tak údajně dochází ke škodám v řádech miliard korun, což rozhodně není zanedbatelné číslo a obecně se jedná o vážný problém.

Záměrné zkreslení údajů ujetých kilometrů při prodeji vozidla má mnohé důsledky z hlediska různých oblastí práva. Z hlediska práva občanského se jedná o vadu předmětu koupě, a kupujícímu tak vznikají práva z vadného plnění, přičemž může následně požadovat například slevu z ceny nebo dokonce odstoupit od smlouvy. V případě, že „stáčená“ vozidla nabízí autobazar nebo jiný podnikatel, je pak toto možné považovat rovněž za nekalou obchodní praktiku dle zákona o ochraně spotřebitele, za což hrozí poměrně vysoké pokuty.[3] Jako *ultima ratio* pak přichází na řadu prostředky práva trestního. V této souvislosti se lze setkat s poměrně rozšířeným názorem, že stáčení tachometrů není v České republice trestným činem, a že by z tohoto důvodu bylo vhodné po vzoru některých zemí takový trestný čin zakotvit. To ovšem není tak docela pravda.

Samotné upravení hodnoty počítadla ujetých kilometrů trestným činem není. Může k ní dojít například v souvislosti s výměnou starého nefunkčního tachometru za nový, při poruše nebo v jiných podobných případech. Motivem zde není získání neoprávněného prospěchu, ale prostá oprava či uvedení v předešlý stav. Ovšem **úprava počítadla ujetých kilometrů s cílem zvýšení prodejní ceny daného vozidla může naplňovat znaky skutkové podstaty trestného činu podvodu dle § 209 trestního zákoníku.** Dle tohoto ustanovení totiž platí, že kdo sebe nebo jiného obohatí tím, že

uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci. Úprava počítadla ujetých kilometrů s cílem prodat vůz za vyšší částku tedy obvykle bude naplňovat znaky skutkové podstaty trestného činu podvodu. Samozřejmě za předpokladu, že vznikne alespoň škoda nikoliv nepatrná, kterou se dle výkladových ustanovení trestního zákoníku myslí škoda nejméně 5.000 Kč.

V tomto ohledu existuje ustálená judikatura Nejvyššího soudu, která výše uvedený názor jednoznačně potvrzuje. Ze všech významných rozhodnutí v souvislosti s tímto problémem lze zmínit zejména rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci spis. zn. 8 Tdo 728/2014 ze dne 2. července 2014 uveřejněné pod č. 14/2015 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu. Ve zmíněném rozhodnutí se skutkově jednalo o stočení tachometru před prodejem automobilu o více než polovinu, tedy z původních 340.000 km na zhruba 140.000 km, čímž byla značně zvýšena cena prodáváného automobilu. Soud v tomto případě mimo jiné konstatoval, že **„jestliže obviněný uvedeným způsobem zajistil, aby předmětné vozidlo vykazovalo v době prodeje stav tachometru s téměř polovičním počtem ujetých km, a získal tak na poškozeném vyplacené ceně o 159.000,- Kč více, než by mu náleželo, v přímém úmyslu naplnil znaky přečinu podvodu podle § 209 odst. 1, 3 tr. zákoníku. V důsledku toho, že jde za situace, kdy je za účelem navýšení kupní ceny motorového vozidla přetáčen stav jeho tachometru, o typicky podvodné jednání, není z uvedených hledisek potřebné jakkoliv vytvářet novou skutkovou podstatu. Je totiž třeba zdůraznit, že zásadním důvodem, proč k přetáčení tachometru dochází, je právě protiprávní navyšování kupní ceny.“** Existují ale i mnohá další obdobná rozhodnutí, výčet některých uvádím v poznámce pod tímto článkem.[4]

Zamýšlené legislativní změny

Jak plyne z uvedeného, tak stočení tachometru za účelem navýšení ceny prodáváného vozidla může naplnit znaky skutkové podstaty trestného činu podvodu. **Není tedy pravda, že by toto jednání nebylo možné potrestat i prostředky trestního práva.** Z tohoto hlediska se pak jeví jako nadbytečné zakotvit do trestního zákoníku další skutkovou podstatu, která by cílila specificky na úpravu počítadla kilometrů. V minulosti takové snahy ovšem existovaly a je možné s nimi počítat i do budoucna, jedná se totiž o společensky sledované téma a existují jisté tendence „něco s tím udělat“. V roce 2012 se v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky projednával návrh zákona předložený skupinou poslanců, který si kladl za cíl zakotvit do trestního zákoníku trestný čin **neoprávněného zásahu do počítače ujeté vzdálenosti**. [5] Tento návrh, který v sobě zahrnoval tři základní skutkové podstaty, byl zamítnut již v prvním čtení, což bylo dobře z několika důvodů. Případné schválení by totiž především do trestního zákoníku zavádělo přílišnou kasuistiku, když jednání, které mělo být dle návrhu tohoto zákona trestáno, již bylo a je trestné podle obecnější skutkové podstaty trestného činu podvodu. Navíc byl tento návrh **značně nelogický a nedomyšlený**. Například uváděl jako kvalifikovanou skutkovou podstatu jednání, při kterém by pachatel zasahoval do počítadla ujetých kilometrů v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady, teroristického útoku nebo teroru. To si lze jen stěží představit. Druhá ze třech základních skutkových podstat tohoto zamýšleného trestného činu navíc byla zcela mimo logiku zamýšleného trestného činu „zásahu do počítače ujeté vzdálenosti“, zakotvovala totiž trestnost přerušení či narušení omezovače rychlosti. Jak toto zařízení souvisí s počítačem ujeté vzdálenosti, o tom návrh mlčel.

Jaké je řešení?

Cesta, jak řešit tento bezesporu vážný problém, není dle mého názoru v trestním právu. Jak jsem již uvedl, toto jednání je trestné již podle současné právní úpravy a přidávání kasuistických skutkových

podstat problém nevyřeší, stejně tak by nepomohly ani případné drakonické tresty. Navíc **je v těchto situacích vždy velmi obtížné prokázat** pachateli, že skutečně naplnil svým jednáním znaky skutkové podstaty daného trestného činu, tedy že to byl on, kdo upravil nebo nechal upravit stav počítadla kilometrů, případně že o takové skutečnosti věděl. Jako alternativa se nabízí možnost zákonného zakotvení zákazu jakékoliv manipulace s počítadlem ujeté vzdálenosti, které mohlo být zakotveno do zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Takové jednání by pak bylo postihováno v rámci správního trestání. V současnosti se totiž úpravami tachometrů zabývá celá řada osob a je velmi jednoduché a pravděpodobně také ne příliš drahé nechat upravit stav počítadla ujetých kilometrů požadovaným způsobem. Jen na internetu jsou takových nabídek desítky. Stále si ale nemyslím, že by tato cesta vedla k nějakému většímu úspěchu. Opět by zůstal problém s prokazováním takového jednání.

Řešení problému ale dle mého názoru existuje a je celkem triviální a vůbec ne drastické. Cestu vidím v **zajištění transparentnosti údaje ujetých kilometrů**. Každé vozidlo totiž po dobu svého „života“ musí více či méně pravidelně navštívit servis, rovněž tak musí na pravidelnou technickou prohlídku. Ve všech těchto případech dochází již dnes k zaznamenání počtu ujetých kilometrů, a pokud by tento údaj byl snadno a bezplatně zjistitelný na internetu (např. dle VIN kódu daného vozidla), pak by se každý mohl lehce přesvědčit o tom, jak se věci ve skutečnosti mají. Částečně taková služba již funguje pod záštitou Ministerstva dopravy,[6] pracuje ale jen s údaji ze stanic technických kontrol, a navíc jen těch v České republice. V databázi se také vyskytují chyby, přesto je ale jistě velmi prospěšná. V případě koupě vozidla přivezeného ze zahraničí se tento problém bohužel nevyřeší. Takové vozidlo se sice při dovozu povinně dostane na stanici technické kontroly, kde se zapisují ujeté kilometry, které lze pak následně ověřit pomocí výše uvedené služby. Ovšem v tuto dobu bývá údaj o ujetých kilometrech již změněn. To dokazují i výše citovaná soudní rozhodnutí, kde k této praxi vždy docházelo před návštěvou STK, jedná se o obecně známou praxi. Navíc nejsou jednoduše dohledatelné údaje ze země původu tohoto vozu. V případě, že by měl kupující možnost jednoduše a rychle získat data i ze zahraničních databází, myslím si, že by velmi rychle došlo k vymícení nešvaru se stočenými tachometry.

Nabízí se ovšem ještě jedna možnost. Tedy že by nebyl kladen všeobecně tak velký důraz na hodnotu ujeté vzdálenosti, ale mnohem více by se kupující zaměřili na celkový technický stav vozu. Ten totiž může být často uspokojující u vozů s velkými nájezdy, stejně tak lze poměrně jednoduše narazit na vozidla za hranou své životnosti, která mají ale najeto jen málo kilometrů. S takovou změnou spotřebitelského chování ovšem v nejbližší době asi nelze počítat.

Ondřej Šudoma,
právní asistent

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2

Tel.: +420 296 368 350

Fax: +420 296 368 351

e-mail: law.office@mn-legal.eu

[1] Viz článek na internetových stránkách sdružení SOVA; dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

[2] Viz článek na internetových stránkách sdružení auto.cz; dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

[3] Viz článek na internetových stránkách sdružení epravo.cz; dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

[4] Například rozhodnutí Nejvyššího soudu spis. zn. 7 Tdo 1287/2013 ze dne 27. listopadu 2013 nebo ve věci spis. zn. 7 Tdo 1330/2013 ze dne 10. prosince 2013 potvrzené také nálezem Ústavního soudu ve věci spis. zn. III. ÚS 736/14 ze dne 7. srpna 2014.

[5] Viz sněmovní tisk 591/0; dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

[6] Viz internetové stránky Ministerstva dopravy; dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)